

9 1759, 2 G. 25. num. 19. 17
DISSERTATIO INAVGVRALIS IVRIDICA
DE
IVRE SVCCESIONIS
EX
PACTO ET PROVIDEN-
TIA MAIORVM

P. 56
QVAM
DEO TRIVNO PRAESIDE
IVSSV ET AVCTORITATE
MAGNIFICI IC^TORVM ORDINIS
IN INCLVTA ACADEMIA ALTORFINA
PRO GRADV DOCTORIS
RITE CONSEQVENDO
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI
D. XII FEBRVAR. C^IC^IC^LVIII
SVBIICIT
FRIDERICVS LAVRENTIVS WILHELMVS
MEIER
HALA SVEVVS

ALTORFII
TYPIS IO. GEORGII MEYERI VNIVERS. TYPOGR.

PROOEMIVM.

Iutius mibi cogitanti, per actis nuperrime
studiorum Academicorum annis, de
conuenienti disputationis argumento
uariae quidem obuersabantur mate-
riae; at propter nimiam temporis angustiam nullum aliud,
quam praesens, magis se mibi multis ex rationibus comproba-
uit thema. Mecum itaque constitui, istud inaugurationis
causa uentilandum in medium producere et pro uirili summo-
rum

rum in iure priuilegiorum capessendorum gratia defendere.
Nec a scopo plane alienum putauit, si aliquoties methodo scientifica, quoad nempe hoc in casu eius fieri posset, procederem, sciagraphiam quandam toti labori simul praemissurus. Cuiusvis enim argumenti tractatio, bac methodo conscripta, uniuersalioribus stipata prodeat necesse est praeceptis, ex quibus reliquae ueritates, tanquam principiata, facillime erui possunt. Ordo itaque dicendorum generalis ita a nobis seruato naturali, est digestus, ut primo praecepimus species successionis ex parente et prouidentia maiorum breuiter, quoad genera et differentias specificas, percurramus, et, quantum eius fieri potest, ea capita indicemus, in quibus conueniunt, et ex quibus characteribus distinctiuis a se inuicem discernantur; quo facto ex iis, in quibus omnes conueniunt hae species, regulas generales et principia formabimus, eorum simul ostensuri applicationem. Facili enim negotio tunc a quilibet ex iam iam generatim definitis decisio specialiorum fieri poterit. Me interim non fugit, plures iam de hac materia profare tractatus, sed sunt longe diuersi; argumentum itaque hocce dicendi nondum adeo exhaustum mihi uidetur, quin semper adhuc aliquid addi posset, quod prius uel plane non, uel saltim non hoc modo dictum uel scriptum sit, in primis cum utilissimum duxerim, illa etiam uel binis tetigisse, quae in dulcissima patria hac in re nobis quotidie occurrere solent.

Nec

Nec diffiteor graue et perquam difficile esse , de iis aliquid scribere , quae nec semper lege speciali expressa , nec usi uniformi satis definita , sed quam maxime moribus introducta varieque usurpata reperiuntur ; sed eo facilius fortassis mihi speranda erit uenia , si in tanta huius thematis ambiguitate humani quid fuerit passus ; cum in difficultioribus tentasse quoque et uoluisse sufficiat , per tritum illud :

Vt desint uires , tamen est laudanda uoluntas.

*Vt uero omnia ex uoto succedant , diuinum in coelis Numen
supplex ueneror.*

CONSPECTVS TOTIVS DISSE- TATIONIS.

Tractatio ipsa duas habebit partes generales , quarum Prima explicabit ius successionis ex pacto et prouidentia maiorum inductive , seu secundum species praecipuas , quae sub hoc nomine continentur ; quo fine agitur de iure successionis ex pacto et prouidentia maiorum secundum

Ius Naturae. (§. 1. seq.)

Ius posituum; (§. 3. seq.) et quidem
ius in Republica Iudaica obseruatum (§. 5.)

peregrinum, idque

Romanum, (§. 6.)

in genere,

in specie.

Canonicum. (§. 7.)

Feudale Longobardicum. (§. 8 - 11.)
domesticum, quod consideratur

in genere, (§. 12. seq.)

in specie; quoad ius Germanicum

priuatum, et quidem

commune; ubi occurunt

stipendia. (§. 14 - 16.)

fidei commissa familiae. (§. 17 - 21.)

speciale, et exempli gratia,

stipendia patria. (§. 23.)

bona salinaria Sueuo-Hallenſia. (§. 24. 25.)

publicum, et quidem

politicum, ubi occurrit

ius primogeniture, (§. 26.)

quoad ſubſtantialia

exemplificatione

ius maioratus. (§. 27. seqq.)

ius minoratus. (§. 31.)

ius principatus. (§. 32.)

feudale. (§. 33.)

T

Altera

Altera pars in eo consistet, ut ex hisce hac dum
sigillatim recensitis uariis speciebus successionis ex pacto
et prouidentia maiorum per abstractionem, ea, in qui-
bus conueniunt, capita separantur, formatis inde prin-
cipiis generalibus et ad omnes et singulas species recen-
sitas applicabilibus. Obiter, et a primo limine, uariae
quaestiones tangendae erunt.

CAPUT I.

§. I.

Ius, quod per legem natuitatis successiue ab uno in alios transmittitur, dicitur *prouidentia maiorum*. Definitio iuris ex pacto et prouidentia maiorum. Proprie quidem loquendo nondum natus, nec in utero materno adhuc conceptis, nullum competit ius; sicut nec ulla sunt rei non existentis accidentia. *GROTIUS de iure B. et P. L. 2. C. 4. §. 40.* Homo nondum natus non est subiectum, iuris capax, quoniam ius semper supponit agendi facultatem. *WOLFIVS in Iur. Natur. P. VI. C. 6. §. 830.* Nec est, quod excipias, posse quoque ius in utilitatem foetus in utero adhuc existentis exerceri per alium, adeoque nil obstare, quo minus in eum transferatur, ac perinde esse, siue ante natuitatem, siue post eandem ab eodem acquiratur. *Enim uero quam primum quis natus est, ius eidem utile esse inci-*

incipit, et si incertum sit, num tam diu sit uicturus, ut ipse hoc exercere possit; quando uero foetus adhuc in utero materno existit, incertum est, num uiuus sit in lucem proditurus, consequenter ius utile ipsi futurum, nec ne; neque ulla adhuc assulget spes, fore, ut ipse per se aliquando ius exercere possit. Dispar adeo utrobique ratio est. Praeterea nec ratio suadet, ut ius transferatur in foetum adhuc in utero existentem contra naturam, cum idem prorsus sit iuris effectus, si ea lege conferatur, ut per natuitatem acquiratur, siquidem utilitatem nasciturus speces. Quod si enim uiuus in lucem non edatur, nullam inde utilitatem percipere potest. Quando casus occurrit, in quo, iure in nasciturum translato, quatenus per fictionem habetur pro nato, alterius cuiusdam utilitati in eventum incertum consultitur, id alio adhuc modo fieri potest, cum a transferentis uoluntate pendeat, quomodo ius quoddam in aliud transferre uelit.

§. II.

**Au et
quomodo
hoc ius
obtinet.**

Quodsi quis igitur dicat, se ius quoddam translatum in nondum natum, ueluti in foetum in utero adhuc existentem; id uelle intelligitur, ut idem ab eo acquiratur, quando nascitur, seu per natuitatem. Quae sitrum igitur ante omnia est, an quoque liceat ea lege ius suum successiue in nondum natos transmittere? et quis erit, qui neget? modo principiorum iuris naturalis non sit plane ignarus, quod eiusmodi partum non amplius tanquam uitiae expertem; sed uiuum, agnoscit, adeoque ius quodcunque in

in illum transferri patitur ; modo embryonem excipias , qui non statim cum reliquis hominum iuribus quae sitis etiam huius iuris in specie particeps fit. (§. I.) NETTELBLADT in *System. elem.* I. *Ptiae natural* Tom. I. M.

2. Tit : 2. §. 499. WOLFIUS. §. 834. c. l. Nec diuersitas sexus diuersitatem iuris hoc in casu operatur ; quod interdum secus secundum principia iuris positiu*m*.

§. III.

Nostrum igitur est , differentias iuris naturalis et positivi circa hancce materiam altius perpendere , et tunc demum per inductionem uarias species successionis ex pacto et prouidentia maiorum recensere. circa nos-
lure ciuili nempe uti aliae fictiones , ita et haec intro-
ducta , ut eorum , qui nondum , natu*r*am sunt , personam lex
interim sustineat , adeoque eos ad acquisitionem iurium
admittrat , L. 7. ff. de stat. hom. et L. 187. ff. de reg. iur.
exclusis aliis. Idque fit tam fauore partus propter
spem nascendi , quam fauore Reipublicae , cui partus
nascitur. L. I. §. I. et §. 15. ff. de uentr. in poss: mitt.
Nam et legitimae hereditates his restituuntur. L. 26.
ff. de stat. hom. Porro , si e. g. lege regni alicuius cautum
sit , non debere illud ad aliam familiam transire , do-
nec in regia familia sint , qui succedere possint , usu
autem ueniat , ut rex improlis sit , neque habeat con-
sanguineos ; non debebit decerni successio alii uel
familiae uel personae , donec spes consequiadae pro-
lis supereft. Nisi quod sub conditione statui posset ,
si improlis decebat rex , tum , nec aliter , hunc aut
illum fore successorem. Haetenus enim priuata utili-
tas familiae , cui fauet lex , publicae utilitati innexa est.

B

GROTIUS.

GROTIUS. c. l. §. 10. n. 3. Et in hoc prima iuris positio
a iure naturali aberratio ponenda.

§. IIII.

Differen-
tia 2 da. Altera maxime eo redit, quod ius positivum in
hac successionis forma quam maxime diuersitatem
sexus respiciat, id quod ex Tacito scimus, qui suo
tempore filios tantum in bona defuncti successisse
affirmat, exclusis filiabus. GEBÄVER de dote German. p.
14. et de iure successionis apud veteres Germanos ad
Taciti C. 20. p. 49. Interim et in hoc negotio noua
rursus differentia per ius Romanum inualuit. Quare
consultius mihi uidetur, singulas nunc species huius
successionis ex antiquissimis temporibus deducere,
et pro diuersitate iurium, quae in Germania hodie
adhuc obtinent, percurrere.

§. V.

**Exem-
plum hu-
ius
suc-cessio-
nis ex
Republi-
ca Iudaica.** Possim quidem in leges Num. XXVII, 43. sqq. a Re-
publica Iudaica obseruatas digredi, ibique materiam
iuris primogeniturae ex speciali pacto a prouidentia
quadam maiorum deriuare; sed uel binis hoc di-
fuisse sufficiet, quum plane non alium, quum doctri-
nalem, nobis hodie usum praestet. Consultius for-
tassis erit, Romanorum in hac materia principia ex-
cutere, et breuissimis repetere, idem, quod §. 3.
iam iam de iure positivo in genere fuit assertum,
quam maxime de iure Romano valere, quod nem-
pe etiam nondum natos ad acquisitionem iurium
admittat, L. 7. ff. de stat. hom. eoque fine bona genti-
litia et diuersas pactorum species introduxit, quae
nomi-

nomine uniuersalium, particularium, unilateralium,
bilateralium, acquisitiuorum, conseruatiuorum,
dispositiuorum, restitutiuorum, et renunciatiuorum
ueniunt. BODE de success. gentilitia.

§. VI.

Et cui iuri fideicommissa Romana originem Exem-
suam debent? quae nihil aliud erant, quam prae-plum in
stationes, quibus testator eum, cui aliquid reliquit, fideicom-
onerabat. Nonne speciali pacto ex prouidentia ma-Rom:
iorum? Respiciamus modo eorum originem, quem
optime indicauit IMPERATOR IVSTINIANVS §. I. Inst.
de fidei commiss. hered. Sciendum est, inquit, omnia fidei-
commissa primis temporibus infirma fuisse: quia nemo inuitus
cogebatur praestare id, de quo rogatus erat. Quibus enim
non poterant hereditatem uel legata relinquere, si relinquebant,
fidei committebant eorum, qui capere ex testamento poterant
(hereditatem.) Et ideo fideicommissa appellata sunt, quia
nullo uinculo iuris, sed tantum pudore eorum, qui roga-
bantur, continebantur. Eum maxime in finem, ut he-
reditatem iis, quibus alias relinquere non poterat,
relinquerent, heredem, quem fiduciarium appellabant,
perfidia Romanorum finxit, eique restitutionem he-
reditatis in capaci faciendam iniunxit. Longe diuersa
igitur erat causa introducendi fideicommissa Roma-
nis et Germanis, ut infra elucescat, ubi de fidei com-
missis familiae erit sermo. HEIMBURG de fidei com-
missis. C. I. §. I. 2.

§. VII.

Sed transeamus ad ius Canonicum, uisuri, quid- In fidei
nam illud in hac materia disponat. Scimus, Ponti- commissis
B 2 Jur, Cano- fices aici.

fices multa e iure ciuili Romano in suis Decretalibus interdum quoque infelici successu correxisse, id quod etiam in materia de fideicommissis, saltim quoad ipsorum naturalia et accidentalia, euenit. Refero huc potissimum satis nota Capp. *Raynuius et Raynaldus* 16. et 18. *X. de testam. et ult. uolunt.* in quibus filio fideicommissio grauato tribuitur ius deducendi legitimam et Trebellianicam. Alterum, quod ius Canonicum in materia fideicommissorum mutauit, est, quod singulari plane ratione C. 8. *X. de probation.* ordinatum legimus, ut eo in casu, quo filio uel filiae fideicommissariae quisquam substitutus est, si sine liberis decebat, filius uel filia sine liberis decadere non putandus sit, si monasterium ingrediatur. In iure Iustinianeo quidem hoc iam fundatum L. 35. §. 2. *C. de Episc. et Cler. Nou. 123*; iure Canonico autem confirmatum est. Ex principiis denique religionis Pontificiae, licet iure Iustinianeo, introductum est, ut in legatis, piis causis relictis, ea legata omni Falcidia cessante soluenda sint. *Nou. 131. C. 12.* BOEHMER in *I. E. P. L. 3. Tit. de Testam. §. 26.* Et cum omnia fideicommissa particularia legatis a Iustiniano aequi-parata sint, de his idem erit dicendum.

§. VIII.

**In feudo
ex pacto
et prouidentia maiorum.**

Ius feudale Longobardicum maximam sibi huiusmodi succedendi attribuit partem, per introductionem feudi ex pacto et prouidentia maiorum. Inde ortum, ut semper in successione legitima regulari respiciatur ad primum acquirentem, cuius agnatos lex ad successionem uocat, et quidem ita, ut eius ascen-dentes, collaterales et descendentes, illegitimi, legiti-

gjtimati, qui per adoptionem tales facti, et qui in genere feuda acquirere nequeunt, a successione excludantur. *II. Feud.* 50. *II. Feud.* 20. *II. Feud.* 26. *I. Feud.* 1. NETTELBLADT. *in system. elem. uniuers. iuris pr. posit. Tom. II. P. I. Tit. 4. §. 1126. seqq.*

S. IX.

Ante omnia igitur disquirendum, quodnam discriminem intercedat inter feudum ex pacto et pro-
videntia tale et hereditarium. Diuisio quidem satis
est nota, et a Doctoribus uno quasi ore celebrata; prouiden-
sed in explicatione eius mira interpretum deprehendi-
tur uarietas: unde non potest non uera huius distin-
ctionis ratio tenebris inuolui haud leuem parientibus
incertitudinem.

S. X.

Quidam ipsum ius feudale Longobardicum dis-
tinctionem hanc quoad ipsa uerba ignorare, eamque
originem suam non nisi inuentioni Doctorum debere
asserunt, quorum quisque, genio suo indulgens,
eam pro suo conceptu interpretandi ius sibi sumit.
At penitus perscrutantibus haec cautela se se offert,
ne, uerborum corticibus inhaerentes, illud in solis
formulis, litteris inuestitureae insertis, cum STRYKIO in
Exam. Iur. Feud. C. 4 qu. 45 seqq. alisque collocemus,
ita, ut uox heredum adhibita statim nota characteristi-
ca sit feudi hereditarii. Opinio enim haec quasdam
limitationes admittere uidetur, uti consentit clare
MOELLERVIS in *Vsu Pract. distinct. feudal.* C. I. *distinct. ult.*
Verum ac genuinum huius distinctionis fundamen-
tum in ipsis rerum argumentis quaerendum est, in

B 3

diuer-

diuerso scilicet iure, circa successionem et potestatem disponendi uasallo licitam intuitu feudi, constituto. Si enim pacto contrahentium, domini scilicet et uassalli, tam quod successionem, quam dispositionem de feudo uasallo licitam, modus iure feudalii praescriptus in omnibus singulis capitibus retentus, nec quidquam ad normam qualitatis allodialis immutatum in eo est, adeo feudum ex pacto et prouidentia, quod *proprium* manet. Quoties uero pacto dominum inter et uassallum inito ius, circa uel translationem uel successionem iure feudalii communis stabilitum, immutatum, et modus in rebus allodialibus, uel per alienationem uel per successionem transmitendis, usitatus receptus est, toties adeo feudum hereditarium, quod in *improprium* degenerat. Aliis etiam patrimoniale audit, et Germanis stilo recentiori *Erb-lehn* dici solet. GASSERI *Diss. de feudo sub formula Erbgut.*

§. XL

Vsus huius distinctionis maior, quam ut hac explicatione exhaustri satis possit. Tangam modo potiora: 1) In feudo ex pacto et prouidentia primi acquirentis hinc est, quod eius solummodo descendentes successionis sint capaces, et quidem ita, ut allodium ultimi defuncti a feudo separare, et hoc solum sibi sumere, adeoque titulo singulari succedere possint, eo effectu, ut nec debita defuncti allodialia exsoluenda, nec ad alia eius facta allodialia praestanda teneantur. In feudo hereditario successio deferatur titulo uniuersali ex iure hereditario per ultimum de functum transmesso. Notandum tamen, dicta prae-

praesertim intelligenda esse de agnatis succedentibus : ratione filiorum enim seu descendantium ultimi defuncti etiam feuda ex pacto et providentia participant a natura feudorum hereditariorum , ob textum *II. Feud.* 45. MOELLER C. 16. *Difst.* 7. c. 1. 2) In feudo ex pacto et prouidentia heredes tantum iure feudali habiles ad successionem admittuntur , in feudo hereditario etiam inhabiles. MOELLER C. 15. *Difst.* 4. et 5. 3.) De feudo ex pacto et prouidentia uasallus neque inter uiuos neque per ultimam uoluntatem , absque consensu domini et agnatorum , qui primum feudum acquisuerunt et deinde conesserunt aliis , disponere potest ; bene tamen de feudo hereditario. MOELLER C. 14. *Difst.* 2. 4.) In feudo ex pacto et prouidentia licet uasallus eiusque descendentes ob feloniam commissam eo priuentur , agnatis tamen successio salua manet ; secus in feudo hereditatio. MOELLER C. 23 *Difst.* 1. 5.) Si de qualitate feudi non satis constat , in dubio semper praesumitur esse feudum ex pacto et prouidentia , non uero hereditarium. MOELLER C. 3. D. 1. Plures differentias suppeditat STRECKER in differentiis feudorum hereditariorum atque ex pacto et prouidentia talium §. 27. usque ad finem.

§. XII.

Nostrum non est penitus hoc intrare , cum iuris Exempla
domestici statuta hac in re nobis longe plura ante iuris do-
oculos ponant exempla. In genere docemur ex prin- mestici.
cipiis iuris Germanici , prouos nostros legitimae suc-
cessioni admodum fuisse , teste TACITO Cap. 20. de
moribus Germanorum , hinc usum testamentorum pe-
nitus ignorasse , ne heredibus proximioribus ullum
adfer-

adferetur praeiudicium. BOEHMER *de fundamento pactorum familiae*, C. I. §. 1. REINECCIVS *de Germania successione testamentariae quondam ignara*. HEINECCIVS *de testamenti factione iure Germanico arctis limitibus circumscripta* §. 9. Immassen dann auch so gar die Deutsche Reichssatzungen von den Römischen Gesetzen in Rücksicht auf die Erbfolge abgewichen sind, und diese für erlaubt und verbindlich erklärt haben. *Inscr. Pac. Onabr. Art. 4. §. 10. et Art. 15. §. 13.* *Recessus Imp. de ao 1654. §. 188. Capit. Caesar. Art. I. §. 9.* ESTOR in der bürgerlichen Rechtsgelehr. der Deutschen, P. 2, Hauptstük LXX. §. 2904. seqq.

§. XIII.

In bonis
auitis.

Nec silentio plane hic praeteribo bona auita, quae a primo acquirente iure familiae hereditario ad possessorem, e primi acquirentis progenie descendenterem, promanant, et sic eo ipso, quod a patre acquirente iure hereditario in filium tantummodo transferint, bona auita euadunt. BRAND *de natura honorum auitorum*. In haec autem bona auita non tantum possessori, sed et omnibus ac singulis a primo acquirente descendantibus, ius competit, licet omnes descendentes pari iure succedere nequeant; iure uero Germanico in his bonis neutiquam ultimo possessori, sed primo acquirenti, nec ultimo defuncto, sed ex pacto et prouidentia, succeditur. Insuper hac successione masculi tantummodo gaudent, foeminae uero tunc admittuntur in subsidium, nempe si stirps masculina extincta sit. BRAND. loc. cit. c. 2. BODE. *de successione gentilitia*.

§. XIII.

§. XIII.

In specie uero quod ius Germanicum priuatum et quidem commune attinet, stipendiorum materia ^{in stipendiis} hic maxime in censum uenit; cum ea, quae ius Canonicum circa stipendia disponit, et cui sine dubio originem debent, hic latius perlustrare necesse non sit. Plura interim retulit ZIEGLER de *stipendiis et stipendiatis*. ZAVNSCHLIFFER de *iure stipendiorum ad studia*. Abstrahendo autem ab etymologia uocis stipendiis definitionem realem praemittamus. Significat nempe *stipendium* praestationem utilitatis, intuitu studiorum statis temporibus praestandam; cui definitioni accedit illa, quam suppeditat DOM. A. SECKENDORF in dem Deutschen Fürstenstaat, P. 2. C. 14. qui *stipendium* uocat eine Reichtung eines gewissen Geldes vor die arme studierende Jugend. Est igitur *stipendium* salarii species eo fine concessa, ut stipendiarii se ad officia reipublicae obeunda habiles reddant. Dividitur autem *stipendium* in id, quod *publica auctoritate*, et illud, quod *apriuatis* concessum. Hoc autem uel eo fine conceditur, ut stipendiarii *ad officia reipublicae* obeunda reddantur capaces, quales in der Hällischen wohlböbl. Eginsstiftungs Pfleg habemus, et quoniam ex mente fundatorum ab Inclito Magistratu conceduntur, sensu quodam particulari Rathys, Stipendia audiunt; uel is finis *praeceps* non intenditur. In hoc posteriori casu oritur *stipendium* familiae.

C

§. XV.

Modus
generis
studiorum
et
disciplinarum

§. XV.

In stipendis familiae,

Stipendium familiae rursus est uel absolutum uel mixum, prout nempe uel unice in fauorem familiae est conditum stipendium, uel deficientibus ex familia subiectis alii substituti sunt extranei. Usus practicus huius diuisionis praecipue in eo cernitur, quod stipendium familiae absolutum in casu deficientium ex familia honorata subiectorum non concedatur extraneis, sed potius pecunia ad honestum lucrum et usuras licitas collocanda mihi quidem uideatur, ut stipendiati postea eo maiori fruantur stipendio, uel etiam, si forte contingat, ut familia subiectis idoneis abundet, stipendium pluribus simul concedi possit: hac enim ratione multo melius testatoris intentionem adsequi possumus, quam si ad alias usus familiae stipendia impendantur, cum id, quod Deo semel dicatum est, ad usus humanos transferri ulterius non debeat. C. 51. de Reg. Iur. in 6°. Plures eiusmodi casus decidit SCHROETER in Probl. Iur. Eccles. An stipendium familiae ei sit concedendum, qui ob praerogatiuam alterius illud durantibus annis Academicis consequi haud potuit?

Modus
conce-
dendi sti-
pendia.

Ordo autem et modus stipendia concedendi is obseruatur. Conceditur 1.) agnatis, fundatoriis nomine et clypeo utentibus: eos enim prae ceteris amore ac fauore complecti obligamur. L. 30. C. de fidei comiss. 2.) Cognatis, cum fauores conueniat ampliari. C. 15. de reg. iur. in 6°. 3.) Affinibus et populariter seu in sensu non iuridico ita dictis. Plura de hac mate-

§. XVI.

materia retulit FRITSCHIVS de *stipendiis et stipendiatis.*
HOFMANN de *eo*, quo *circa stipendia constitutum.* HEINEC-
CIVS de *iure principis circa ciuium studia*, §. 18.

§. XVII.

Stipendiis proxime accedunt *fideicommissa familiae*, in fidei-
quippe quae a quibusdam ut genus et species consi- commis-
derantur. Intelligimus nempe per *fideicommissum Ger-*
manicum donationem quandam, qua certae fami-
liae, ad conseruationem et splendorem eius, bona
quaedam sub prohibitione alienationis et diuisionis
relinquuntur, ita ut omnibus de familia, secundum
ordinem successionis uel alium praescriptum, successiue
deferatur. Haec uero notio fideicommissi non con-
fundenda est cum illa Romana §. 6. iam iam expli-
cata. Toto enim coelo a se inuicem differunt;
quamuis quidam ICti leges Romanas huc applicantes
misere torserint. Inde factum, ut innumeris haec
materia implicaretur difficultatibus, ex quibus tamen
facillime explicare nos possumus, si fideicommissa
ex genuinis iuris Germanici originibus ac principiis
deriuemus. Adauit enim populorum Germano-
rum opibus, et postquam religionem Christianam
acceperant, suauis Clericorum potissimum introductus
est testamentorum usus, non quidem secundum subtili-
tatem legum Romanarum, sed secundum simplici-
tatem iuris Germanici, KOPP in *Specim. Iur. Germ. pri- uat. II. de testam. Germ.* §. 3, et ex eo tempore etiam
obseruare licet, fidei commissorum ad normam iuri-
s Romani compositorum primas origines, id quod
chartae eius temporis nos satis docent.

C 2

§. XVIII.

§. XVIII.

Differen-
tiae inter
fideicom-
famil.
et Rom.

At de origine et forma iuris peregrini circa hanc materiam , nostrum non est heic ulterius loqui ; inspiciemus potius paullo accuratius modum succendi in Germanorum bona , qui a Dd. ob iuris patrii ignorantiam fideicommissum appellatus fuit. Cum uero in eo simus , ut successionis huius Germanorum differentiam a Romanis fideicommissis enucleemus ; tres nobis ante omnia tenendae erunt propositiones , quae huius doctrinae fundamentum sunt. Prima nempe haec est : *Auita bona sine consensu heredum alienari apud Germanos non potuerunt.* Altera , quae in hac materia praemittenda , fundamentalis propositio haec est : *In his bonis apud Germanos soles masculos succedere ; foeminas uero , quamdiu masculi extant , exclusas manere , et praeter modica alimenta nihil amplius postulare posse.* Ultimo demum loco principii instar notes uelim : *Apud Germanos pacto et traditione , plerunque symbolica , inter uiuos hereditatem transferri potuisse.*

§. XVIII.

Probatur
exemplis.

Talis erat modus succedendi apud priscos Germanos , qui paucissimis regulis absoluebatur , ad maiora familiarium incrementa eorumque statum bellicum maxime adcommodatus. KEMMERICH *Progr. de institutis Germanorum ad conseruationem familie spectantibus.* Nec desunt exempla ueritatem thematis illustrantia. ESTOR in der bürgerlichen Rechtsgelehrsam-

samkeit der Deutschen, im 2ten Theil, im 115
Hauptstück, §. 3424 et 3426. retulit plura: von
dem Familien-Gedinge der Vettern und Gebrüder von
Orw, vom Jahr 1664 und von Stiftung eines Fidei-
commisso Hugo Eberhart Lerchens. At receptum
postea ius Romanum haec omnia mirum in modum
turbavit. Inauditum quid erat iuris Romani Dd.,
cuidam liberam bonorum alienationem adimere,
p. §. 1. *Inst. quib. alien. licet*; paradoxon illis uideba-
tur, filias legitima priuare, easque deterioris con-
ditionis habere, quam masculos; BOEHMERI *Indrod.*
in ius Digest. Tit. de inofficiis. testam. §. 2. et hereditatem
pacto transferre portenti instar habebant. *L. 30. C.*
de pactis. LVDEWIG dissert. Iur. Rom. et Germ. in pactis de
superstitionis heredio, C. 3. §. 4.

§. XX.

Germanis tamen morum suorum tenacissimis
tam facile persuadere non poterant, ut ab illis rece-
derent, atque ita factum, ut usum huius iuris Ger-
manici, inter plebeios uere in totum abrogati, illu-
stres tamen ac nobiles ad familiarium maius incremen-
tum pactis et consuetudine inter se conseruare studue-
rint. LEYSER *Cor. 1. M. 5. Sp. 404. ad ff.* affert exem-
plum totius Ordinis Equestris Rhenani superioris,
cuius ea de re testimonium hoc solemni instrumen-
to comprehensum: „Das nach uralter und bis auf
„den heutigen Tag in beständiger Uebung gebliebener
„Obseruanz die adeliche Töchter gegen ein conue-
„nable Fräulein Steuer in fauorem des Mannstam-
„mes renunciiren, hingegen aber ad bona renunciata,

C 3

nach

nach Erlöschung der mānl. Descendenz und hiedurch
sich ergebenden ledigen Anfall, einen freyen und ohnz
behinderten Regress haben, ohne daß der lebend
de Masculus von diesen in soweit onere fidei com
missi taciti affiriren Gütern in illarum praeiudicium
einige Disposition mit Rechtsbestand zu machen be
rechigt seye.

§. XXI.

*Modus in
illis succe
dendi.*

Modus autem et ordo succedendi in his fidei
commissis Germanorum a primi constituentis uolun
tate pendet, et ex eius dispositione omnibus, quos
uocauit ad fidei commissum, oriturius, quod uo
cant, quaesitum: hinc illius, primi scilicet constit
uentis, uoluntas maxime est respicienda. In successio
ne itaque in fideicommissa Germanorum uoluntas
primi fideicommittentis primum fundamentum est.
Primus autem ille fideicommittensl. expresse l. tacite
suam uoluntatem declarare solet. Ad praesumtam
enim uoluntatem finem fideicommissorum Germa
nicorum, conseruationem scilicet et augmentum fa
miliae, referimus. Sed haec uel binis tetigisse sufficiat.

§. XXII.

*Exclusio
a succe
fione.*

Interim sunt, qui a successione in fideicommissa
Germanorum excluduntur. Clerici nimirum, secun
dum principia iuris Pontificii: hi enim propter cae
libatum familias neque conseruare, nec augere
possunt. Minime autem simpliciter huc referri po
terunt mentis aut corporis defectu laborantes: pro
diuersa qualitate enim morbi, quo premuntur, fa
miliam

miliam augere possunt , adeoque iis successio in haec fideicomissa non plane deneganda . Interim etiam in hoc ad diuersas cuiuscunque loci leges respiciendum . Et haec de fideicommissis , quatenus heic in censum ueniunt .

§. XXIII.

Transeamus ad ius Germanicum priuatum spe-
ciale , et ibi ordinem succedendi ex pacto et prouidencia maiorum in diuersis negotiis inueniemus , ueluti in stipendiis , in bonis salinariis , et sic porro . Stipendia nempe quod attinet , habemus in dulcissima patria *maiora et minora* : illa Academicis demum studiis sunt sacrata , haec uero iam in scholis conferuntur . In utroque genere succederi modus ita est comparatus , ut pluribus simul competentibus non pro rata conferri soleat , sed unico tantum . Ita enim expressa uerba *Consil. Tubing. in causa stipend. Wenzelian. Sueo-Hallens* : „Der Ursach wir fast nicht ra- „then können , daß es unter etliche vertheilt , son- „dern vielmehr einem allein gegeben werde , wie es „der Testator disponirt , weil es , zumahl heutiges „Tages , ganz einem allein pro uictu , geschweige pro- „ceteris necessariis comparandis , ben weiten nicht „sufficient ist ; wann es also noch darzu vertheilt „werden sollte , wäre es einem eine schlechte Behhülfe „auf Vniuersitaeten , und würden dadurch wenige „commouirt werden , sich den Studiis zu ergeben , wenn „sie vor sich nicht Mittel genug hätten zum studiren , „die aber , so vor sich Mittel gnug haben , würden „das

„Das geringe Beneficium gar wenig achten; ist dem
 „nach besser, daß es ohnvertheilt behsammen bleibe
 „und darzu durch Anlegung der Zinsen zum neuen
 „Capital, in denen Jahren, da niemand von der
 „Familie und Freundschaften vorhanden, der es ge-
 „nieße, und sonst durch neue Beystiftung, so viel mö-
 „glich, augirt werde, daß es desto erklecklicher seye.
 Excludit igitur proximior remotiorem per canonem
 uniuersalem, et obtinuerent etiam hic regulae illae com-
 munes, iam supra suppeditatae. Quo quis enim
 proximior gradu est testatori, eo quoque dilectior dispo-
 nenti fuisse praesumitur. L. 57. §. ult. ff. ad SCium
Trebellian. Ideo, quando quis sub nomine collectio,
 u. g. familiae liberorum, agnatorum, cognatorum,
 complures ad fidei commissum uel stipendium uocan-
 tur, uidentur illi eo ipso ordine uocati, qui in
 successione ab intestato seruaretur, cum testator in du-
 bio conformare se uoluisse praesumatur iuri communii.
 BRVNEMANN ad L. ult. C. de V. S. Quaenam inde con-
 sectaria frugifera fluant, occasione C. 2. infra uberi-
 us ostendemus.

§. XXIII.

*In bonis
Salinariis.* Denique si bona salinaria in dilectissima patria
 altius consideres, ex omnibus consecatriis sat pate-
 bit, pactum ex prouidentia pro fundamento esse;
 praesertim si illam bonorum salinariorum speciem in-
 spicies, quae sub nomine der fiesenden Siedens Ge-
 rechtigkeiten ueniunt. Ius enim circa illa competens in
 heredes extraneos non transit, sed in solos primi
 acqui-

acquirentis descendentes deuoluitur. Ex eodem argumento liberis a patre in hoc iure praecaudicari nequit, id illis l. auferendo l. uni piae aliis titulo legati uel alio concedendo. Arg. L. 3. de interd. et relegat. Extra familiam inualide eiusmodi ius alienatur. Concessum est enim ex pacto et prouidentia toti familiae (dem Stammen). Idque iam olim prouisum, uti consuetudo salinaria, ex chronicis aliisque documentis desumpta, nos satis docet. „ Wenn ein Ge-
 „ schlecht mit einer Siedensgerechtigkeit belehnet worden
 „ ist von Altersher, so sagen die Sieder, daß die Nach-
 „ kömmling solch Gerechtigkeit, ihren Leibs Erben
 „ zum Nachtheil nicht veraussfern können, „ in tan-
 tum, ut nec pater inter liberos de eo iure testari
 possit. Pater quidem, quamdui est in uiuis, de
 eo iure disponere potest, et uni filiorum id con-
 cedere, sed post obitum patris obtinet uulgatum
 illud: extincto iure dantis, extinguitur ius accipien-
 tis. Und in der alten Haalordnung de anno 1608. ist
 §. 3. expresse statuirt: „ daß die verliehene Erbsie-
 „ den nicht mögen verkauft oder alienirt werden, son-
 „ dern solle allezeit bey dem adquirirenden Geschlecht
 „ verbleiben, und von demselben gesotten, oder uff
 „ den Nächsten Interessenten im Loos fürübergelassen
 „ werden. Quod statutum inueteratae obseruantiae
 innixum, nusquam diserte abrogatum, cur stare
 prohibetur? L. 32. C. de appellat. L. 27. C. de testam. Im-
 mo haud obscure confirmatur in der erneuerten Haal-
 „ Ordnung d. a. 1683. §. 1. „ Und wenn sich begiebt, daß
 „ einer oder mehr in seinem Stammen an den verliehenden
 „ Erbsieden mitbeteilt etc. solle er Macht haben etc.

D

„ 31

„ zu verkaufen, doch daß er in seiner Freundschaft und Linie
 „ verbleibe, etc. iunct. §. 5. ibi: aber keiner aus sei-
 „ nem Stammen etc. ubi facultas annua salis coquen-
 „ di, die angefallene Siedensiajre extra familiam
 „ alienari uentantur, ergo multo magis ipsum ius,
 „ die Siedensgerechtigkeiten selbst. „ MOEGLING in
Collat. Iur. civil. Rom. cum statutario Suevo-Hallens. circa
mater. Emphyteusos in Salinis, C. I. §. 4. Denique et
 hic praecipius huius iuris effectus in eo sese exserit,
 quod hocce ius, in praeiudicium successorum non
 possit subinfeudari: imo ne quidem exercitium
 creditoribus in solutum dari potest. HOFMANN *de*
Emphyteusi, C. 4. §. 12. Plures exinde profluentes
 effectus recensentur in disputatione iamiam allegata
 Beati MOEGLINGII *de Emphyteusi* etc. ESTOR in der bür-
 gerl. Rechtsgelehr. der Deutschen, Tom. I. im LXIV.
 Hauptstück. §. 2796.

§. XXV.

Exempla
huius suc-
cessionis
ex iure
publ.

Ius publicum, et quidem politicum, nobis ad
 illustrandam nostram disputandi materiam uaria pa-
 eta atque negotia sifit, splendorem gentis atque
 familiarum quam maxime conseruantia. Huc re-
 fero primogenitaram, maioratum, minoratum,
 et principatum.

§. XXVI.

De iure
primo
genitarae.

Ius primogeniturae nempe est illud ius, quo
 bona auta primogenito ita deferuntur, ut illius
 et

et ex eo progenitorum, habita tamen lineae gradus, sexus et aetatis ratione, sint in perpetuum. Vbi igitur haec bona uigent, postgenitis certa iura certique reditus adsignantur, ut inde alimenta pro dignitate capiant. Veniunt ea, uti aliunde iam iam constabit, Apanagii nomine, et sunt ad instar legitimae Germanicae. Sed quiaeritur: quid in dubio sit praesumendum? ubi nimurum non constat, quis primus inter gemellos, neque roboris, neque pulchritudinis, neque optionis paterna habetur ratio, sed res omnis sorti committitur. SLEVOGT de iure primogeniturae et maioratus, §. 8. HEILAND de successione secundum ius primogeniturae, S. 2. §. 12. seq. Et hoc ipsum ius uarii in domibus obtinet. Elegans exemplum occurrit in Serenissima Archiducali familia Austriae: „daz der Alteste unter den Herzogen solle „die Herrschaft des Landes haben, und nach ihm sein „ältester Sohn erblich, doch also, daz es von dem „Stammen des Geblüts nicht komme, und das Her- „zogthum nummermehr getheilt werde, id quod etiam „per ipsam sanctionem Pragmaticam confirmatum. „Ducatus Würtembergicus præterea, ob uerba in lit- „teris inuestitutæ satis manifesta et expressa, eius- „dem qualitatis esse uidetur: „daz die Herrschaft „zu Würtemberg zu ewigen Zeiten, von Erb zu Er- „ben von einem Herzog zu Würtemberg auf den „andern, und allewege auf den ältesten ehel. männl. „Leibeserben, und nach eines Altesten Absterben, „auf dessen ältesten Sohn und Descendenten, und „also consequenter fallen soll.“ Etiam in illustrissi- ma Domo Hohenloica Langenburgensi in nostra uicinia

uicinia sita ius primogeniturae obtinet. Legimus enim hoc in dem Successions - Reces zwischen Hrn. Ludwig Gottfried Grafen von Hohenloh, und Hrn. von Langenburg, und dessen praesumiri. Leibes - Erben und Vettern Hrn. Philipp Ernst Grafen von Hohenloh Schillings Fürst, und Hrn. Philipp Carl, Grafen von Hohenloh Bartenstein re. dd. Oehringen, den 10bris 1720. apud FABRVM in der Europäisch. Staats - Canzley, P. 44. p. 211. et HANSELMANN in seinem diplomatischen Beweß von der Landes Hoheit des Hauses Hohenloh I Th. p. 574. qui etiam affert ein Diploma Kaiserl. Confirmation des in dem Hochgräf. Haus Hohenloh - Langenburg eingesührten Iuris primogeniturae, dd. Wien den 26sten Julii, 1717.

§. XXVII.

**De iure
maioratus.** *Ius maioratus* quod attinet, quam maxime Hispanis originem debet, unde et nomen deriuat. Interim non defuere, qui penitus damnare uoluerunt maioratus, s. quod idem est senioratus, iura, tanquam mala perniciosissima; subditis seruitutem perpetuam imponentia, adeoque e bene constituta Republica plane exterminanda. Sic FERDINANDVS VASQVIS L. 1. c. 8. *illuſtr. controuerſ.* inde fieri aſſerit, ut plerique in Hispania homines, paucis nobilioribus exceptis, tantummodo instar seruorum et mancipiorum, immo ueluti pecora et iumenta, nudi naſcantur.

§. XXVIII.

§. XXVIII.

At uero non una ratio est, ob quam haec iura conseruantur. Quamuis enim negari non possit, iure ci- uili liberos ad successionem hereditatis paternae ae- qualiter admitti, p. L. II. 21. C. famil. Ercisc. L. 32. ff. eodem L. 3. C. commun. utriusque iudic. Nou. 118. c. 3. ac ipsum illud fundamentum etiam in iure naturali fese ita habere; L. 4. C. commun. diuidendo; adeo, ut in du- bio semper ea tenenda sit opinio, per quam liberi ad aequalitatem reducuntur, cui fini etiam collatio- num iura introducta sunt; adde quod haec inae- qualitas discordiam inter fratres, inuidiam, et saepe odium immortale pariat: ueruntamen, cum nihil magis hominibus debeatur, quam ut supremae ipso- rum voluntatis, postquam aliud uelle non possunt, liber sit stilus, et licitum, quod iterum non reddit, arbitrium, L. I. C. de SS. Eccles. cum ipsis tanquam Dominis rerum suarum liberum moderamen adimi nequeat, L. 21 de mandati, nec uetari, quin legem rei suae pro lubitu dicere possint testamento. L. 120 de V. S. immo et iure ciuili expresse patentibus per- missum sit, uni ex liberis, salua tamen ceteris legi- tima, totam suam hereditatem relinquere; Nou. 117. c. I. pr. fane non uideo, cur, dum iure suo uitur pater, primogenito soli certum aliquem fundum relinquendo, ceteris iniuriam facere dici queat. L. 13. §. I. ff. de iniur.

§. XXVIII.

Apparet inde non adeo inique sentiendum esse de maioratibus, maxime cum ad tuendum splendorem gentis eiusque dignitatem conseruandam, et ut bona et ditiones in familia conseruentur, haec iura ex speciali prouidentia introducta sint. Quas, nobiles et illustres praesertim, in splendore ac flore conseruari publice interest. Quapropter etiam senioratus saepissime cum principatu erat cuniunctus. ESTOR in orig. iur. publ. Hass. L. 2. C. 12. f. 33. et in der bürgerli. Rechtsgl. der Deutschen, im CXIII. Haupstück, f. 3416. legg. de domo Hassiaca ita refert, Das fürstl. Haus „Hessen hat das Seniorat der Erstgeburt in beiden Linien Cassel und Darmstadt durch ein Geding den 24sten September, 1627 eingeführt. In den Hause „Braunschweig, Sachsen, Anhalt, Taxis, Papen-“ heim etc. ist das Seniorat ebenfalls eingeführt. Nicht „minder finden sich davon Beispiele bey adel. Familien, als der von Niedesel, Bünau, Rau, etc. ILLVSTRISSIMVS DOMINVS FRIDERICVS LUDOVICVS S. R. I. COMES IN SOLMS ET TECKLENBURG de maioratu. SLEVOGT de iure primogeniturae et maioratus. BECK de licita maioratum et fideicommissorum familiae nobilium alienatione.

§. XXX.

Definitio
Maioratus

Ex his circumstantiis simul sumtis satis iam apparabit, maioratum nihil aliud esse, quam ius succedendi in bonis ea lege relictis, ut illa in familia integra perpetuo conseruentur, et proximo cuique seniori successu ordine deferantur. Dubia inde fortassis oriunda pul-

pulcherrime remouet KLENGEL *de maioratu*, ubi simul ostendit, quo usque maioratus iura amitti possint, adiecit diuersis maioratum speciebus.

§. XXXI.

De minoratu et principatu breuissimis loquar, cum *De minoratu*, in hoc tertio proxime accedant ad ius primogeniturae et maioratum. *Minoratus* nempe dicitur is ordo succedendi, ui cuius inter plures collaterales natu minor continuo succedit. Finis ultimus igitur minoratus unus idemque est, ac maioratus, nempe conseruatio et splendor familiae. Quapropter etiam in familia tam illustribus quam nobilibus locum inuenit. CRAMER *de minoratu*.

§. XXXII.

Iura principatus omnia redeunt ad conuentionem *De iure principatus*, quandam, quam plures hunc in finem inierunt: dem ältesten unter der Gemeinschaft zu erlauben, alles in der Mitz herren Namen zu verordnen, auch dabey zu thun und zu lassen, außer, daß er in wichtigen Fällen mit den gegenwärtigen Mitherren, oder dero heimgelassenen Räthen Raths pfleget. Diesemnach verordnete der Herzog Ernst zu Gotha, der Fromme, für den Erstgebohrnen oder ältesten Prinzen, in seinem letzten Willen, und der Regiments-Ordnung das Directorium und Verwaltung der gemeinschäf tl. Lande. GLAFETY im Kern der Sächsischen Geschichte, L. I. C. 22. Hingegen führte der Herzog Friedrich durch sein testament das Erstgeburts recht ein. RUDOLPHI in Gotha diplomat. L. c. 10. §. 32. In dem Hause Braunschweig finden sich ebenfalls noch dergleichen

chen Beispiele; nicht minder in verschiedenen Gräflichen Häusern, z. E. in Schaumburg-Lippischen, welches Schaumburg-Lippische Erstgeburts-Recht das Fürstl. Haus Hessen Cassel als Lehenherr 1671. auch der Kayser Leopold bestätigt haben.

§. XXXIII.

In iure
feudali
hoc ius
quomo-
do se ex-
serat quod
bona gen-
tilitia.

Vltimo nobis ius publicum feudale *feuda gentilitia* ante oculos ponit, quae nempe familiae cuidam sunt propria. Eorum originem quaeras circa aetatem Conradi II. Imperatoris, id quod post modum Fridericus I. Imperator confirmauit his uerbis: „ *Praecipi-*
 „ *mus etiam, ut cum milles, siue de maioribus, siue de minoribus, de*
 „ *boc saeculo migrauerit, filios eius beneficium tenere. Si uero*
 „ *filium non habuerit et abiaticum de filio masculo reliquerit, pari*
 „ *modo beneficium habeat, seruato usu maiorum ualuorum*
 „ *in dandis equis et armis suis senioribus. Et si forte abia-*
 „ *ticum ex filio non reliquerit, et fratrem legitimum ex*
 „ *parte patris habuerit beneficium, quod patris sui fuit,*
 „ *habebit. L. 3. LL. Longobard: Tit. 8. L. 4. STRVV in*
Iptia feudal. C. 12. §. 2. Varias species eiusmodi feudorum recensuit SCHOEPFF *de feudis Germaniae gentiliis*. Refert huc e. g. feuda Silesiae, Austriae, Lusatiae, Pomeraniae; feuda Mecklenburgica et Lauenburgica, Coloniensis, et Treuirensia, Metensis, Palatina et reliqua trans Rhenum in terris Teutonicis; feuda Sueuica, Wetterauica, Fuldensia, Castrensis, Stamm-lehen, Hassiaca, Iuliacensis, Saxonica, Cliuensis, Marchica et Westphalica, Franconica, ueluti Herbipolensia, Bambergensia, Aistaedtensia, Baruthina, et Onoldina, Hennenbergica et Thuringica, Castel-

Castellensia , Wertheimensia , Limburgica , Hohenloica , Reineccensia , et sic porro . Ad modum succedendi in eiusmodi feudis quod attinet ; paucis ut me expediam , nativa indeole successionis Gentili-
tiae , in feudis Germanicis antiquis communibus et nouiter oblatis , semper senior totius gentis succede-
bat , et tractum gentilium administrabat , singulis uero suam portionem exsoluebat , et sic de una linea ad aliam feuda illa Germanica communia deuelue-
bantur , nominata : *Umgehende Lehens* . In nouiter acquisitis et datis uero , cum feuda toti genti conce-
derentur , ante omnes sui , suis deficientibus agnati , ag-
natis deficientibus Gentiles , die eines Helms und Schildes waren , ad successionem uocabantur , in-
signiti nomine eines Schildes und Helms oder Ritter , Main , Lehns .

CAPUT II.

Tandem ex hisce huic sigillatum recensitis variis Corollaris successionis ex pacto et prouidentia maiorum speciebus , per abstractionem , ea , in quibus conueniunt , capita breuissimis obseruare licebit , formatis inde principiis generalibus , et ad omnes ac singulas species re- censitas reliquasque possibiles applicabilibus . Con- cludo igitur ita :

E

§. XXXIII.

§. XXXIII.

Ius successionis ex prouidentia maiorum est ius limitatum. (Cap. I. §. 1.)

§. XXXV.

Hoc ius in iam natis est ius quaeſitum, et quidem futurum; quod tempore successionis lege determinato transit in praesens.

§. XXXVI.

Ius successionis tam ius reale, quam personale, esse potest.

§. XXXVII.

Omnis actus, quo nondum natis acquisitio per natuitatem adimitur, est inualidus, nisi transferentis et primi acquirentis consensu is actus celebratus.

§. XXXVIII.

Qui afferit sibi ius ex pacto et prouidentia maiorum competere, illud probare debet: quia est res facti.

§. XXXVIII.

Si plures sunt, qui ad successionem ex pacto et prouidentia maiorum sunt vocati, et inter eos sunt iura aequalia, tunc qui prior tempore, potior iure.

§. XXXIX.

§. XXXX.

§. XXXX.

A iure successionis ipso separari potest eius exercitium, ita ut quis ius ipsum quidem habeat, aetius exercitium ei non competit.

§. XXXI.

Apud quos hoc ius adhuc est futurum, illi perpetuam exspectatiuam habent.

§. XXXII.

Potest etiam hoc ius diuidi in quiescens et dormiens; in fauorable et odiosum; quid quod diuerso respectu et odiosum et fauorable esse potest.

§. XXXIII.

Vel personis uel rebus, uel causis hoc ius inhaerere potest.

§. XXXIV.

Summus imperans, propter dominium suum eminens, legi successionis ex pacto et prouidentia maiorum derogare potest, si salus reipublicae periclitetur.

§. XXXV.

Stipendia sunt praemia, feliciter absolutorum studiorum.

§. XXXVI.

In collatione stipendorum ante omnia primi fundatoris intentio pro norma et lege esse debet.

§. XXXVII.

Si plures circa stipendium familiae concurrunt,
ad annos Academicos respiciendum, (§. 39. h. c.),
si nihil specialibus in literis fundationis expressum.

§. XXXVIII.

Minoratus bona supponit, pluribus eiusdem familiæ ad uitam conuenientem sufficientia.

§. XXXVIII.

Vnusquisque, praesertim qui neque ascendentis
neque descendentes habet, minoratum constituere
potest.

§. L.

Ius primogeniturae quoquaque modo introduc-
tum usu contrario aboleri potest.

§. LI.

Si ius primogeniturae lege publica regni intro-
ductum, nonnisi a populo et rege aboleri potest.

§. LII.

Possent quidem plura hac de re differere, et varia adhuc quaestiones addere, e. g. An ius quoddam ex pacto et prouidentia maiorum, cuius foeminae etiam sunt capaces, u. g. unsere fiesende Siedensgerechtigkeit zu Hall, per statutum aliquod speciale ad masculos possit restringi ? 2) Ob aus unsrer

serer fliesenden Siedensgerechtigkeit, quae inter bona
auita, consequenter inalienabilia, debet referri, per statutum quoddam, können eigenthüm. folgl. auch alienable Sieden gemacht werden? 3) An per amissionem iuris ciuitatis etiam ius illud salinarium, quod uocamus die fliesende Siedensgerechtigkeit, quoad posteros simul amittatur? Sed tantum dixisse sufficiat in praesentiarum; et quamuis me huic materiae longe utilissimae ex esse satisfecisse non putem: spero tamen a lectoribus ueniam, quibus aetas mea et breuitas temporis, quod huic labori impendere potui, satis me excusabunt. Reliqua in posterum differo, si mihi fortassis contigerit, tam hanc ipsam materiam, quam in specie statutaria nostrae ciuitatis alius penetrasse. Deo uero Ter Optimo Maximo

pro concessis uiribus sit laus,
honor et gloria.

OTACIUS
im
D. JOHANNES HABER
1700

Non omnes adeo terras *Astraea reliquit*:
 Sunt, qui Ius tradunt, illustria nomina, passim
Ductores celebres: cupidi legum atque periti,
Egregii Iuuenes, in publica commoda nati,
Non cessant alacres iustum rectumque tueri.
Est populus? leges adjunt. Ex lege, nocentes
Arcentur iusto sub iudice; turba clientum
Insont a causae patrono saepe iuuatur;
Officium faciunt passim Iuuenesque Senesque.
Haec pulcre nosti, MEIERE: haec sunt tibi curae?
TE docti tenerum bene formauere Magistri:
TE IVVENEM plures diuina, humana, docebant:
Ergo Palaecome doctae TIBI frontis honorem
Praeponit merito, DOCTORIS nomine digno.
Euge, bonum factum! Dat praemia iusta laborum
Patria: sic per TE quoque publica commoda crescent.

NOBILISSIMO DOMINO CANDIDATO
 honores DOCTORALES, ex animi
 sententia, congratulatur
D. IOHANNES BALTASAR BERNHOLD
 S. Theologiae et Hellenismi Professor P.
 in Altorphina,

Sic

Sic alaci cursu studiorum rite peracto
MEIERE, ex merito praemia digna petis.

Altorsina Themis summos iam pandit honores;
Quod uotis supereft, Patria cara dabit.

PRAESTANTISSIMO DOM. CANDIDATO

gratulationis causa
dabat

WOLFGANGVS ALBERTVS SPISIVS D.

Ordinis ICtorum Senior et h. t. Decanus.

Insigni studio nomenque decusque tueris,
Prouida maiorum quod Tibi cura dedit.

Hisce TVIS laetare bonis, MEIERE; perennet
Et TVVS gratae posteritatis bonos.

POLITISSIMO DOM. CANDIDATO

summos iuris artis honores

ex animo gratulatur

et faustissima quaeque pie precatur

JOHANNES HEVMANNVS, D.

Iur. publ. et Pandectt. Prof. P.

et inclytæ Reip. Noriberg. Consiliarius,

VIRO

VIRO

CLARISSIMO ORNATISSIMO QVE
FRID. LAVRENTIO WILHELMO MEIERO

S. D. P.

IOANNES CONRADVS STIGLIZIVS
IVR. DOCT. ET PROF. PVBL. ORD. ACADEM. FLORENT. SODALIS

Conscendes suggestum, defensurus Dissertationem delectu argumenti elegantem. In certamine isto de TE idem praesentio, quod in lite illa, quam inter tres deas excitasse fertur Eris, Galenae Nereidi de Venere praedixit Panope apud *Lucianum in Dialog. marin.* Ἡδι τοι Φιλι, ἐκάλλη πρατίσει, της Αφροδίτης ἀγονιζομένης. Quam in rem et si habeo pignora certa, doctrinam et ingenium TUVVM, in utroque examine probatum: nulla tamen neque maior neque locupletior cautio est, hac ipsa Dissertatione TVA, qua ita satis dedisti, ut, qualem TE opto et spero, tam te fore, ac proinde exspectationem de TE conceptam non solum sustentaturum, sed superaturum etiam esse, firmiter possim confidere. Gratulor itaque TIBI hanc laudem doctrinae TVAE debitam, gratulor fructus, quos, cum isto die rivo, tum in dies seipser, ubiores, collecturus es, cupioque et opto, ut omnia TIBI ex animi sententia, et ex merito, bene feliciterque eueniant. Vale, CLARISSIME MEIERE, meque TVI amantem, quod facis, ama. Scribebam Altorsii iv. Id. Febr. MDCCLVIII.

Aldorf, Diss. 1756-60

ULB Halle
002 512 319

3

f

56.

G.25. num. 19. 1759

17

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Centimetres

Inches

Farbkarte #13

DISSESSATIO INAVGVRALIS IVRIDICA
DE
IVRE SVCCESIONIS
EX
PACTO ET PROVIDEN-
TIA MAIORVM

QVAM
DEO TRIVNO PRAESIDE
IVSSV ET AVCTORITATE
MAGNIFICI ICITORVM ORDINIS
IN INCLVTA ACADEMIA ALTORFINA
PRO GRADV DOCTORIS
RITE CONSEQVENDO
PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI
D. XII FEBRVAR. CICCLVIII
SVBIICIT
FRIDERICVS LAVENTIVS WILHELMVS
MEIER
HALA SVEVVS

ALTORFII
TYPIS IO. GEORGII MEYERI VNIVERS. TYPOGR.

